

Svar på skriftligt spörsmål SSS 139/2023 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att trygga naturvärden i projekt för den gröna omställningen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 139/2023 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Holopainen /gröna m.fl.:

Vad ämnar regeringen göra för att säkerställa en hög miljöskyddsnivå och att bästa tillgängliga teknik utnyttjas i projekt för den gröna omställningen, såsom ändamålsenlig återvinning eller rening av avloppsvatten från batterimaterialfabriker innan det leds till vattendrag?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I Finland säkerställs miljöskyddsnivån genom miljöskyddslagen (527/2014). Miljöskyddslagen tillämpas på industriell och annan verksamhet som orsakar eller kan orsaka förorening av miljön. Största delen av projekten för den gröna omställningen förutsätter miljötillstånd enligt miljöskyddslagen.

Om verksamheten kan ha betydande miljökonsekvenser är den statliga miljötillståndsmyndigheten, det vill säga regionförvaltningsverket, behörig tillståndsmyndighet för att fatta beslut om miljötillståndsansökan. Regionförvaltningsverket undersöker om förutsättningarna för beviljande av tillstånd uppfylls och fastställer nödvändiga tillståndsvillkor. Beviljande av miljötillstånd förutsätter att verksamheten, med beaktande av tillståndsvillkoren och verksamhetens placering, inte i sig eller tillsammans med andra verksamheter medför bland annat betydande förorening av miljön eller risk för sådan eller försämring av speciella naturförhållanden. Vid bedömningen av hur betydande föroreningen av vattendrag är ska man ta hänsyn till vad som förs fram i förvaltningsplanen eller havsförvaltningsplanen om de omständigheter som berör vattnets och den marina miljös status och användning inom det område som påverkas av verksamheten. Miljötillståndet ska förenas med behövliga villkor om bland annat utsläpp, utsläppsgränsvärden, förebyggande och begränsning av utsläpp samt utsläppsstället. Miljötillståndet ska dessutom förenas med behövliga villkor om utsläppskontroll och kontroll av verksamheten. Verksamhetsutövaren ska regelbundet lämna tillsynsmyndigheten resultaten av utsläppskontrollen samt andra uppgifter som behövs för tillsynen, på det sätt som närmare anges i miljötillståndet. Allmänna tillsynsmyndigheter enligt miljöskyddslagen är närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen) samt den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten.

Verksamhetsutövaren ska ordna sin verksamhet så att förorening av miljön kan förebyggas. Om förorening inte helt kan hindras, ska den minimeras så långt möjligt. I tillståndspliktig verksamhet ska verksamhetsutövaren dessutom i syfte att förebygga och förhindra förorening av miljön se till och försäkra sig om att bästa tillgängliga teknik används i verksamheten.

När myndigheten överväger miljötillståndsbeslut, liksom andra förvaltningsbeslut, ska den enligt förvaltningslagen (434/2003) se till att ärendet utreds tillräckligt och på behörigt sätt genom att skaffa den information och den utredning som behövs för att ärendet skall kunna avgöras. Verksamhetsutövaren bör enligt miljöskyddslagen behövlig utredning om verksamheten och dess konsekvenser, om parterna samt om andra relevanta omständigheter, vilken fogas för ansökan. Om sökanden inte har lämnat in en för avgörandet tillräcklig utredning, ska myndigheten be sökanden komplettera sin ansökan.

På projekt, såsom batterimaterialfabriker, som sannolikt har betydande miljökonsekvenser tillämpas dessutom förfarandet vid miljökonsekvensbedömning med stöd av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017). Den projektansvarige utarbetar en miljökonsekvensbeskrivning där man bland annat beskriver de betydande miljökonsekvenser som projektet och de rimliga genomförandealternativen för det har, hur de lindras, följs upp och hur alternativen jämförs. NTM-centralen ger ett utlåtande om bedömningens tillräcklighet samt om projektets betydande miljökonsekvenser. Miljökonsekvensbeskrivningen och NTM-centralens utlåtande ska inkluderas i tillståndsansökan och tillståndsmyndigheten ska beakta dem när den överväger om förutsättningarna för beviljande av miljötillstånd uppfylls.

I enlighet med riksdagens beslut kompletterades lagen om behandling av miljöskydds- och vattenärenden vid regionförvaltningsverken (1144/2022) i december 2022 temporärt med en ny bestämmelse genom vilken regionförvaltningsverket ska ge företräde åt tillståndsansökningar som gäller vissa projekt för den gröna omställningen. För att projektet ska överensstämja med den gröna omställningen krävs att projektet följer DNSH-principen, det vill säga principen om att inte orsaka betydande skada. Genom en bedömning enligt principen om att inte orsaka betydande skada säkerställs att projektet inte orsakar betydande skada för följande miljömål: begränsning av klimatförändringarna, anpassning till klimatförändringarna, hållbart utnyttjande och skydd av vatten och marina resurser, övergång till en cirkulär ekonomi, förebyggande och begränsning av föroreningar samt skydd av biologisk mångfald och sunda ekosystem och återställande av skadade ekosystem. Syftet med bedömningen är att säkerställa att det miljömål som eftersträvas genom den gröna omställningen inte uppnås på bekostnad av andra miljömål.

Miljöministeriet har den 11 oktober 2023 tillsatt ett projekt för att bereda lagstiftningen om ett enda serviceställe. I lagstiftningsprojektet om tjänster från ett enda serviceställe bereds under miljöministeriets ledning bestämmelser för att den nya tillståndsmyndigheten ska kunna behandla de tillståndsansökningar som grundar sig på de olika lagar som omfattas av projektet samtidigt. I projektet utreds också hur förfarandena med miljökonsekvensbedömning och Natura-bedömningarna kan behandlas på ett smidigare sätt som en del av tillståndsbehandlingen.

Målet med projektet är att förbättra investeringstillståndens smidighet och förutsägbarhet samtidigt som man sörjer för naturens mångfald och miljökraven, projektens sociala acceptans och egendomsskyddet. Genom att integrera miljöförfarandena kan kompetensen utnyttjas bättre på olika håll i landet och på så sätt säkerställs ett högklassigt miljöskydd och tillståndsförfarande i takt med att projekten för den gröna omställningen ökar.

Helsingfors 2.11.2023

Miljö- och klimatminister Kai Mykkänen